

Minister-president Rutte biedt excuses aan voor slavernijverleden

Kabinet zet in op kennis en bewustwording door bescherming cultureel erfgoed in Aruba en andere eilanden

Gevolmachtigde Minister Juan Thijsen

Rutte: 'We delen niet alleen het verleden, maar ook de toekomst'

Minister-president Mark Rutte heeft op 19 december 2022 excuses aangeboden voor het handelen van de Nederlandse staat in het verleden: postuum aan alle tot slaafgemaakten die wereldwijd onder dat handelen hebben geleden, aan hun dochters en zonen, en aan al hun nazaten tot in het hier en nu. 'We delen niet alleen het verleden, maar ook de toekomst. Dus zetten we vandaag een komma, geen punt'.

De minister-president uitte zijn excuses in het Nationaal Archief in Den Haag in aanwezigheid van o.m. vertegenwoordigers van organisaties die zich sterk maken voor erkenning van de gevolgen van slavernij. Ook de Gevolmachtigde Minister van Aruba, Juan Thijsen, woonde de toespraak bij.

In Suriname en op Aruba, Curaçao, Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius en Saba gingen leden van het kabinet na de toespraak met betrokken organisaties en autoriteiten in gesprek over wat die excuses ter plekke betekenen.

De excuses van de minister-president en de gesprekken van de leden van het kabinet vormen een belangrijk onderdeel van de kabinetsreactie op het rapport 'Ketenen van het Verleden' dat het adviescollege Dialooggroep Slavernijverleden in juli 2021 presenteerde. Daarin krijgt de regering het advies om over te gaan tot erkenning, excuses en herstel voor de slavernij in het Koninkrijk.

Het kabinet stelt een fonds van 200 miljoen euro beschikbaar voor maatregelen op het terrein van bewustwording, betrokkenheid en doorwerking. De programmering en bestemming van het fonds vindt plaats in gezamenlijkheid met onder andere nazaten en betrokkenen.

Cultureel erfgoed Nederland en Cariben

Ook zet het kabinet in op het vergroten van kennis en bewustwording door het behoud en de verdere ontwikkeling van musea, archieven en de bescherming van cultureel erfgoed, zowel in Europees Nederland als in de Caribische delen van het Koninkrijk en andere betrokken landen.

Met Aruba, Curaçao, Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius en Saba wordt overlegd over hun specifieke wensen op deze gebieden. Ook draagt het kabinet bij aan de ontwikkeling van een nationaal slavernijmuseum, met daaraan verbonden een kenniscentrum. Aangekondigd, meerjarig onderzoek naar het slavernijverleden levert input aan die instellingen. Daarnaast wordt het makkelijker om een aan de slavernij gerelateerde achternaam te veranderen.

Daarnaast stelt het kabinet voor om een onafhankelijk Herdenkingscomité op te richten. Dit Herdenkingscomité moet de komende jaren zorgen voor een grootse, waardige herdenking van het slavernijverleden op 1 juli, samen met het Caribische deel van het Koninkrijk, Suriname en andere landen. Het komende herdenkingsjaar 2023 wil het kabinet gebruiken om samen met maatschappelijke partijen, en het op te richten Herdenkingscomité, te kijken hoe de jaarlijkse herdenking blijvend grootser, waardiger én meer in samenhang is te organiseren.

Het komende herdenkingsjaar, dat begint op 1 juli 2023, bestaat onder andere uit enkele grote, Koninkrijksbrede evenementen. De Koning voelt zich persoonlijk zeer betrokken bij het onderwerp en zal op 1 juli aanwezig zijn bij de herdenking en viering in Amsterdam.

* * *